

i te ra'i, ia ore te mau opape o teie nei ao ia haapainu ê ia tatou.

Ia tae noa'tu outou i te faito no te faaru'eraa i te e'a o te Fatu—noa'tu te vahi i ni'a i taua e'a ra—ma te faahaparaa au rahi e ite outou i te mara-mara no te faarirora i te mau a'oraa a te Atua ei mea faufaa ore, te ofatiraa i te mau fafauraa mo'a roa tei fafauhia i mua i te Atua ra, te ti'aturiraa i to outou iho paari e aore râ te te'ote'oraa i to outou iho ite rahi.

Mai te peu tei reira outou, te a'o atu nei au ia outou ia tatarahapa e ia ho'i mai i ni'a i te e'a ti'a.

I te hoê taime ua niuniu te hoê mootua i to'na papa ruau no to'na mahana fanauraa. Ua ani oia e hea to'na matahiti. Pahono mai nei oia ua ra'ehia te 70 matahiti. Feruri a'era ta'na mootua e ui atura, « mai te 1 matahiti mai â oe i te haamataraa, e papa'u ? »

I te tau tamariiraa e te taure'are'araa, e mana'o te taata e, eita roa ratou e ruauhia ; eita te mana'o no te pohe e hiti mai—na te mau taata ruhiruhia roa te reira—e mea atea roa â no'u. E tere noa te hora, te ava'e e te tau, e tae roa e itehia te mi'omi'o o te hoho'a mata, e iti mai te puai, pinepine te haere i te taote, e te vai atura.

E tae mai te mahana e farerei faahou â tatou i to tatou Taraehara e to tatou Faaora, o Iesu Mesia. Ta'u ti'aororaa no te reira taime mo'a e te faahiahia roa, maori râ, ia ite atu tatou e, o Ona tera, no te ite ta tatou i apo mai no ni'a Ia'na e no te peeraa tatou i Ta'na mau haapiiraa. E faa'ite mai Oia i te mau tapa'o i roto i To'na na rima e te avae, e e tauahi maoro tatou Ia'na, ma te roimata no te oaoa i te peeraa i To'na e'a.

Te faa'ite papû nei au i na poro e ha o te fenua nei, te ora nei Iesu Mesia. Te a'o nei Oia ia tatou, « A faaroo mai na, o outou te mau nunaa'toa o te ao nei, e a faaroo ho'i i te mau parau a te reira Atua o tei hamani ia outou na » (PH&PF 43:23). Ia noaa ia tatou te puai no te haru, no te haapa'o, no te maramarama e no te haro'aro'a tano i te poro'i a te « Atua o tei hamani ia [tatou] » ia ore tatou ia faaatea i To'na e'a, o ta'u ia ti'aororaa na roto i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

Na Elder W. Craig Zwick
No te Hitu Ahuru

Eaha ta oe e mana'o nei ?

Te taparu nei au ia outou ia haapii i te ui i teie uiraa, ma te mana'ona'o i to te tahi iteraa : « Eaha ta oe e mana'o nei ? »

Amaha ahuru matahiti i ma'iri a'e nei, ua faahoro vau i te hoê pereoo faauta tauihaa 18 huira, tei roto atoa ta'u vahine iti, o Jan, e ta maua aiû tamaroa o Scotty. Te faauta ra matou i te tahi materia paturaa rahi e ratere atu matou na te tahi mau tuhaa fenua e rave rahi.

I tera ra tau, aita e faahoporaa no te hatua e aore râ no te parahiraa aiû. Ua tape'a rima noa ta'u vahine i ta maua tamaiti iti. Ua parau mai oia, « e mea huru teitei to tatou parahiraa », ahani pai au i apo mai i to'na mana'o taiâ i tera ra taime.

Te pou ra matou i te vahi e parauhia ra Donner Pass, e tuhaa puromu huru titapou, ei reira, ma te mana'o-ore-hia, auauahi a'era to matou pereoo e ua mo'e roa matou i roto i te auauahi rahi. E mea fifi roa ia hi'o, e aita ta matou e nehenehe e huti maitai i te aho.

Ua toiha roa te tauihaa i muri mai i teie pereoo rahi, aita e nava'i te « frein » huti rima. Ua tau haere au i te tere o te matini e ua tamata haavitiviti au i te tape'a i te pereoo.

E te haere mau ra te pereoo i te hiti i te puromu, aita râ i mau roa, matara a'enei te opani o ta'u vahine e ou'a

a'era oia i rapae e ta maua aiû i roto i to'na rima. Taviriviri a'era raua i raro atu, aita ta'u e rave'a i te reira taime.

I te mau-roa-raa ia'u teie pereoo rahi, ua faaru'e au i te reira. Puai te oromona tapo'i mape (adrénaline), ua horo atura vau na roto i tera vahi ofa'ifa'i e te aihere rahi e ua haru mai ia raua i roto ia'u. Ua pêpê te rima e te taponu o Jan, e te tahe ra te toto, au'a'e râ, te huti noa ra raua i te aho. Ua tape'a noa vau ia raua e oti roa'tu râ te repo i te hee haere i tera hiti puromu.

Faaea a'era to'u mafatu i te otu'itu'i e ua ho'i mai te aho, paaina a'enei to'u reo, « Eaha ho'i to roto i to oe upoo ? Ua ite anei oe e ohipa ri'ari'a mau ta oe i rave ? Ahani pai ua pohe orua ! »

Ua hi'o maira oia ia'u, ma te papari'a ereere auauahi e te rari i te roimata, e ua parau maira i te hoê mea i putapu roa to'u auu e o te ta'i noa nei i roto i to'u tari'a : « To'u noa hinaaro, ia faaora i ta taua tamaiti ».

I tera taime, ua haro'aro'a vau e, ua mana'o roa oia e, no teie ura o te matini, e paaina te pereoo e e pohe matou. O vau nei râ, ua ite a'ena vau e, e fifi niuniu uira noa—e mea ri'ari'a, eita râ e pohe. Ua hi'o noa vau i ta'u vahine iti, te horomiri ra i te upoo o ta

maua tamaiti, e ua ui maere atura vau, eaha iā huru vahine e rave i teie huru ohipa itoito.

Ua nehenehe roa teie ohipa i te riro ei ohipa ri'ari'a mau no te manava, mai taua fifi matini ra. Aua'e rā, i muri mai i te tahi taime iti rahi rapaau no te faaoroma'i-mu-noa-raa i te mana'o e, na te tahi te hape, ua faa'ite a'era maua i te tahi e te tahi, te mana'o pihaa i raro a'e mai i te riri u'ana. Na roto i te faa'iteraa i te mana'o here e te mana'o haape'ape'a i te maitai o te tahi i paruru i to maua faaipoiporaa ia pohe na roto i teie fifi ri'ari'a.

Ua faaara Paulo, « eiaha ei parau faufau to roto mai i to outou vaha, ei parau maitai [noa] rā, e tupu ai te maitai au ra, e maitai ai te feia e faaroo ra » (Ephesia 4:29). Te ta'i nei ta'na mau parau mai te tahi parau māt.

Eaha te auraa no te « parau faufau to roto mai i to outou vaha » ? Pauroa tatou, i te hoê taime, e faaruru i te mana'o riri iti rahi—to tatou iho e to te tahi. Ua ite tatou i te riri u'ana i te mau vahi taata. Ua ite tatou i te reira mai te hoê « haruraa uira » i te manava i roto i te mau ohipa tu'aro, i roto i te poritita e i roto atoa i to tatou mau fare.

Te tahi taime, te paraparau nei te mau tamarii i to ratou mau metua here ma te arero oi mai te tipi. No te taata faaipoipo, ua oti te tau tao'a rahi roa a'e e te mea poihere no te tahi e te tahi, ua mo'e te hi'oraa atea e te faaoroma'i-rraa i te tahi e te teitei nei te reo. Tatou pauroa, noa'tu â e tamarii no te fafauraa tatou na te hoê Metua here i te Ao ra, ua tatarahapa a'enei tatou i te ou'araa mai mai te parahiraa teitei o to tatou iho mana'o haavâ e ua paraparau a'enei tatou ma te taora parau hou a maramarama atu ai i te ohipa mau na roto i te tahi atu hi'oraa. Ua taa a'enei ia tatou te ohipa o te parau teimaha no te faatahuriraa i te hoê mea ri'ari'a ei pohe.

Te parau nei te hoê rata a te Peresideniraa Matamua, aita i maoro a'enei, « Te haapii nei te evanelia a Iesu Mesia ia tatou ia here e ia hamani maitai i te taata atoa, ma te faatura ia ratou—noa'tu â aita to tatou mau mana'o e tu ra » (rata na te Peresideniraa Matamua no te 10 no tenuare 2014). Auê iā faahaamana'oraa rahi i te mea e, e nehenehe ta tatou, e e mea ti'a ho'i ia tatou, ia tau'aparau na roto i te au, i te taime ihoa rā ua taa ê to tatou hi'oraa i teie nei ao.

Te a'o nei te taata papa'i o te Maseli e, « o te parau mārū ra tei faaore i te riri ; are'a te parau faaooora, o te riri iā te tupu » (Maseli 15:1). Te « parau mārū », o te hoê iā pahonora tei ferurihia—e parau titiaifaro no roto mai i te aa haehaa. E ere te oreraa tatou e parau afaro atu e aore ra te haafaufaa-ore-raa i te haapiiraa tumu mau. Te parau aueue ore e riro ei mea mārū i te varua.

Te vai nei i roto i te Buka a Moromona te hoê hi'oraa faahiahia no te reo afaro e faaohipa-atoa-hia nei i roto i te faaipoiporaa, i te taime aita te mana'o e tu ra. Ua tonohia na tamaiti a Saria e Lehi i Ierusalem no te tii i te mau api veo, e ua taerehia ratou. Ua ti'aturi roa Saria e, ua hamani-ino-hia ratou, e ua riri roa oia e ua imi i te hoê taata no te faahapa'tu.

Faaroo mai na tatou i teie aamu na roto i te mata o ta'na tamaiti, o Nephi : « I mana'o ho'i [to'u metua vahine] e ua pohe matou i te medebara ; e i ohumu ho'i oia i to'u metua tane i te parauraa mai ia'na e, e taata ite orama haavare oia ; i te na ôraa mai e, Inaha, ua arata'i mai oe ia matou mai te fenua o to tatou ai'a ra, e ua pohe

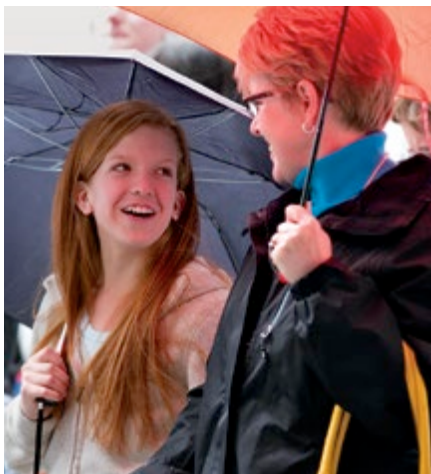
ta'u na tamarii, e e pohe atoa hoi tãua i te medebara nei » (1 Nephi 5:2).

A feruri na tatou eaha mau ta Saria i mana'o na. Ua pe'ape'a roa oia no ni'a i te ho'iraa ta'na mau tamaiti mârô i te vahi i haape'ape'ahia ai ta'na tane. Ua vaiiho oia i to'na fare iti nehenehe e to'na mau hoa no teie fare ie i te hoê vahi mo'emo'e o te medebara, i teie faito matahiti au ho'i e fanau mai te tamarii. E no te rahi hope o to'na haape'ape'araa, mai te huru e, ua ou'a o Sariah mai te hoê aito, papû e, tei feruri maite, i te ou'araa mai mai ni'a mai i te hoê pereoo tere vitiviti no te paruru i to'na utuafare. Ua faa'ite oia i te mana'ona'oraa ti'a no'na i ta'na tane na roto i te reo riri e te feaa e te faahapa—e reo huru matara noa ho'i te reira i roto i te taata.

Ua faaroo te peropheta Lehi i te pe'ape'a tei tura'i roa i ta'na vahine ia riri mai. Ei reira, ua horo'a oia i te pahonora titiaifaro na roto i te reo aroha. A tahi, ua farii oia i te parau mau ta te mata o ta'na vahine i te na : « I parau ho'i to'u metua tane ia'na, i te na oraa e, ua ite ho'i au e, e taata ite orama vau ; ahiri... [i] parahi â vau i Ieruselema, e ua pohe ia [tatou] e to'u ra mau taea'e atoa » (1 Nephi 5:4).

I muri iho, ua faaite maira ta'na tane i to'na mau haape'ape'araa no te maitai o ta'na mau tamaiti, e papû roa, mai ta te Varua Maitai i haapapû ia'na :

« Inaha râ, ua roaa ia'u te hoê fenua i parauhia ra, e te oaoa nei au i te reira ; e ua ite ho'i au e, e faaora te Fatu i ta'u na tamarii i te rima o Labana ra...

« E ua na reira to'u metua o Lehi i te tamahanahana i to'u ra metua vahine... no ni'a ia matou » (1 Nephi 5:5–6).

E titauraa rahi te vai nei i teie mahana, ia aupuru te tane e te vahine i te faatura no te tahi e te tahi, noa'tu â te huru atea roa ino o te mau ti'aturiraa e te mau rave-raa, e noa'tu â te mau faatahoni e vai ra i rotopu i te mau tarena tu'ati ore. Eita ta tatou e nehenehe e apo pauroa i te mau haamaramaramaraa e topa mai i ni'a i to tatou feruriraa e to tatou aau, aita atoa ho'i te maramarama-hope-raa i te tumu no te mau tamataraa e te mau ma'itiraa ta tatou e faaruru nei.

Atira noa'tu, eaha te tupu i ni'a i te « parau faufau to roto mai i to outou vaha » ta Paulo i faahiti, mai te peu e, i roto i to tatou mana'o matamua e faaô tatou i te parau no te mana'oraa i te tahi ? Ma te fa'i i to'u iho nei mau oti'a no to'u huru maitai ore e to'u mau pae taratara rii, te taparu nei au ia outou ia haapii i te ui i teie uiraa, ma te mana'ona'o i to te tahi iteraa : « Eaha ta oe e mana'o nei ? »

A haamana'o i to te Fatu iteraa ia Samuela e ia Saula i te ma'itiraa i te hoê tamaiti na'ina'i tia mamoe, o Davida i Betelehema, ei arii no Israela ? Ua parau te Fatu i To'na peropheta, « e ore hoi ta Iehova hi'oraa e au i te taata ; e hi'o hoi te taata i te

huru i rapae au a'e, area o Iehova, e hi'o ia i te aau » (1 Samuel 16:7).

I te auuahiraa to matou pereoo, ua rave ta'u vahine i te ohipa itoitou roa a'e ta'na i mana'o no te paruru i ta maua tamaiti. Ua na reira atoa vau, ei ti'a paruru, a ui ai ia'na no teie ohipa ta'na i rave. Are'a te mea maere, aita i faufaa te iteraa e, o vai tei tano roa a'e. Te mea faufaa râ, o te faarooraa i te tahi e te tahi no te maramaramaraa i to te tahi hi'oraa.

Na te hinaaro ia hi'o na roto i te mata o te tahi e tau i te « parau faufau to roto mai i to outou vaha » ei mea « e maitai ai te feia ». Ua maramarama te aposetolo Paulo i te reira, e e nehenehe ta tatou e ite atoa i te tahi faito o te reira. Eita paha te reira e tau i aore râ e faaafaro roa i te fifi, atira ia, peneia'e râ e riro teie taviniraa « e maitai ai te feia » ei rave'a faufaa a'e no te tau i ta tatou.

Te horo'a nei au i to'u iteraa papû haehaa e, e nehenehe ta tatou e « tavini e maitai ai te feia » na roto i te reo aroha, a haaputapû ai te horo'a o te Varua Maitai i to tatou aau i te mana'ona'oraa i te mau mana'o e te mau huru o vetahi ê. E tauturu te reira ia tatou ia tau i te ohipa ri'ari'a ei vahi mo'a . Te faaite papû nei au no ni'a i te hoê Faaora here o te « hi'o i to [tatou] aau » e o te mana'ona'o nei i te mea ta tatou e feruri nei. Na roto i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■